

SZÖLLŐSI GYÖRGY

MIÉRT VESZTETTÜNK?

A FUTBALLTÖRTÉNELEM LEGNAGYOBB
MEGLEPETÉSÉNEK VALÓDI OKAI

Győzelem esetére minden játékosnak Nyugaton beszerezhető személygépkocsit és régóta halogatott dél-amerikai, pénzes túrát ígért a hatalom (a kommunizmus előtt vagyontokat kerestek a minden télen Latin-Amerikába utazó magyar profi csapatok), de a kilátásba helyezett jutalmakból nem lett semmi. Végképp valósággá vált, amit addig csak üres szavaknak hittünk: a német profik a magyar amatőrökkel találkoztak és nagy meglepetésre felülkerekedtek, hogy aztán a nyugati profi sport és futball gyorsvonatként száguldjon el a keleti, versenyképtelen sportstruktúra mellett.

Az '56-ban hatalomra kerülő Kádár Jánosnak aztán – főleg Puskás, Kocsis, Czibor disszidálásának fényében – nem volt szüksége többé az addig halhatlanul népszerű Aranycsapat mítoszára, pláne nem a futballmeccseken hazafias élményeket megélő tömegek kiszámíthatatlan reakcióira. „Hetvenezer ember közé lövetni nem tréfadolog” – mondta a rá jellemző cinizmussal egy KB-ülésen a hatvanas években arról, mit gondol a meccsre járó, nehezen kontrollálható tömegekről. Így lett az elveszített világbajnoki döntő sok szomorú folyamat, de talán a forradalomban testet öltő végső elkeseredés elindítója is. A magyar futball fejlődését mindenestre évtizedekkel vetette vissza a döntő, illetve az a tendencia, amely, mint láttuk, óhatatlanul egy ilyen bukáshoz kellett hogy vezessen.

Pedig 1954 nyarán tényleg majdnem világbajnokok lettünk.

Az újjáépített Wankdorf Stadion melletti sétányon az emlékművé lett egykori eredményjelző immár az örökkévalóságnak mutatja, hogy Ungarn–Deutschland 3:2. A körülményeket és a következményeket ismerve túlzás nélkül nemzeti sokknak mondható eredmény – sok más, a magyarság által elszenvedett csapással ellentétben – az egész világ figyelmétől kísérvé alakult ki és hatása is globálisan értelmezhető.

ÖSSZEOMLÁS A KORONÁZÁS KÜSZÖBÉN

Ma már közhelynek számít, hogy a német gazdasági csoda, a háború utáni talpra állás emblemikus állomása, egyben katalizátora volt ez a finálé – a berni csoda (*Das Wunder von Bern*, ahogy az ötvenedik évfordulóra készült német kultuszfilm címe is mondja) –, de a mérkőzésnek a magyar futball és Magyarország történelmére gyakorolt hatását is érdemes vizsgálni. Grosics Gyula fogalmazta meg először nyilvánosan, hogy „*ha nem ve-*

← Puskás Ferenc köszöntése
75. válogatottsága alkalmából

← Sebes Gusztáv szövetségi kapitány

← *szítjük el a döntőt, akkor lehet, hogy nincs ötvenhat*”, legutóbb pedig a brit *FourFourTwo* futballmagazin írt arról, hogy a Budapesten a berni döntő után kitört zavargások az 1956-os forradalom főpróbájának tekinthetők.

Az összefüggés nyilván nem ennyire közvetlen, és nem is szabad elfogadnunk a leegyszerűsítő kijelentéseket, de tény, hogy az addig megállíthatatlan Aranycsapat összeomlása a legfontosabb pillanatban, a megkoronázás küszöbén, a világbajnoki döntőben a kommunista diktatúra által sanyargatott magyarok utolsó örömét is elvette, büszkeségének utolsó morzsáit is porrá zúzta. A drámai és az egész nemzetet letargiába döntő végkifejlet elképesztő, egy futballvereség normális következményeit persze túlnövő hatása persze abból is következett, hogy a korábbi győzelmeket propagandacélokra használó rezsim maga emelte az egekig a tétet, srófolta a legmagasabbra a várakozást.

Kétmillió példány, a világbajnokokat köszöntő bélyeg várt volna a borítékokra hétfő reggel a postahivatalokban, és a Hősök terén éppen az emelvényt ácsolták a csapat ünnepélyes köszöntésére (az 52-es olimpia után száz ezer, egy év múlva, a 6:3 után egyes becslések szerint már egymillió ünneplő ember várta haza a csapatot), miközben a rádióban Szepesi György elcsukló hangon közvetítette a döbbenetes vereséget, és mondta, sulykolta, hogy „*Ne legyen elkeseredés, hallgatóim, odahaza*”, amivel persze éppen az ellenkezőjét érte el annak, amit kért.

Hiszen mindenki érezte, hallotta, hogy maga is a végsőkig el van keseredve.

És itt szoktak következni a fájdalmas megjegyzések és fejtegetések a balsorsról, a végzetről, jóllehet a tények ismeretében én inkább balfácánságról és vezetői hibák elképesztő sorozatáról beszélnék. Ha már feltétlenül általános érvényű következtetéseket akarunk levonni mindabból, ami a döntő előtt és magán a mérkőzésen történt, akkor azt állapíthatjuk meg, hogy kilenc évvel az egyaránt elveszített világháború után a „nyugati” NSZK-ban annyival profibb menedzsment és szemlélet jellemezte a futballválogatottat, mint a „kommunista” Magyarországon, ami éppen elég volt ahhoz, hogy a mindenki által elismerten sokkal jobb képességű játékosokból álló Aranycsapatot legyőzze Sepp Herberger szövetségi kapitány és Fritz Walter csapatkapitány német együttese. Ezt a kijelentésemet alább tények és jelenségek egész sorával támasztom alá.

A SZÖVETSÉGI KAPITÁNY SZEMÉLYE

Amíg a németeknél olyannyira szakmai és nem politikai szempontok döntöttek, hogy a náci Németország szövetségi kapitánya folytathatta a munkát az NSZK válogatottjának szakvezetőjeként, addig nálunk a kommunista átrendeződés nélkül elképzelhetetlen lett volna, hogy Sebes Gusztáv legyen a válogatott edzője, sőt korlátlan ura, hiszen – és ez hatalmas problémákhoz vezetett, mint később látni fogjuk – sem csapatmenedzser, sem szövetségi elnök, sem senki nem befolyásolhatta az így a teljes felelősséget viselő és a legnehezebb döntésekkel is egyedül maradó Sebest.

A korábbi egyszeres válogatott MTK-játékost még a magyar futballszakemberek második vonalához sorolni is csak jóindulattal lehetett, amikor Gutmann Béla, Orth György, Toldi Géza mellett még egy sor nagy tudású magyar edző dolgozott Európa különféle csapatainál, s a '38-as döntősök, Zsengellér Gyula és Sárosi György éppen csak visszavonultak a futballtól. Idehaza pedig Kalmár Jenő vagy Bukovi Márton jelenthette volna a megoldást a szövetségi kapitányi posztra, ha a kommunista párt nem Sebest jelöli ki erre a kulcsfontosságú pozícióra. Kétségtelen, hogy találhattak volna rosszabb megoldást is, és az is, hogy Sebest elfogadta a csapat hangadó zsenije, Puskás Öcsi, az edző pedig jó érzékkel a fiatal kis-

Puskás Ferenc a játékosfeleségek karéjában

pesti balösszekötő köré építette csapatát, hiába futkosott rajta kívül is világlklasszisok sora a magyar pályákon. De Sebes eszközrendszere, intelligenciája, taktikai érzéke éppen akkor bizonyult végesnek és kevésnek, amikor a legnagyobb szüksége lett volna az edzői érényekre és a tekintélyre.

A CSUKÁK

De folytassuk a mieinket a kommunista rendszer következményeként vagy velejárujaként hátráltató tényezők felsorolását! Közismert és meghatározó mese az Adidas stoplik legendája, vagyis hogy az NSZK játékosainak Adi Dassler, a világcég alapítója személyesen készítette a futballcipőket, amelyek ekkor először lehetett ki- és becsavarozással egyszerűen kicserélni a stoplikat, ha eső lévén hosszabb, a csúszós talajon mélyebben megkapaszkodó tűskékre volt szükség (amint ez a döntőn be is következett). Ez rendben is van, de miért tekintjük szenzációnak, hogy az ellenfélnek volt világszínvonalú felszerelése? És miért fogadjuk el fenntartás nélkül, hogy a mieinket, a négy és fél éve veretlen világsztárjainkat nem

segítették a legjobb hazai cipőkészítők, akik akár több garnitúra, különféle talajra készült focicsukával szerelhetnék volna fel a csapatot? Ja, hogy az NSZK-ban akkor ez már természetes volt, míg nálunk a kommunizmusra általánosan jellemző „bénázás”, a rossz anyagból készült, gyenge minőségű és sokszor így is nehezen hozzáférhető termékek világa köszöntött be?

DOPPINGVÁD

Sokszor halljuk a németekkel kapcsolatban a doppingvádát, ami azt jelentené, hogy tiltott teljesítményfokozó szerekkel éltek a vb-n. Nos, ez bizonyára hamis vád, hiszen semmit sem tiltottak akkoriban, nem létezett sem doppingvizsgálat, sem doppinglista. Az pedig, hogy többen is láttak injekciós tűket,

Puskás, Kocsis, Garamvölgyi Ágoston és a válogatott segédedzője, Kalmár Jenő ultizik

← Puskás üdvözlí a világbajnok német csapat kapitányát, a Rimet-kupát kezében tartó Fritz Waltert

←
fecskeidőket a németek öltözőjében, majd szemeteskukájában, csak annyit jelent, hogy az orvosi stábjuk is lényegesen többet tudott segíteni a németeken, mint a magyarok csapatorvosa, aki a rossz nyelvek szerint fogorvos volt, de kiválasztásában ekkor már a politikai szempontok nyilván fontosabb szerepet játszottak a szakmaiaknál.

Az NSZK orvosi stábjá egyenesen följánlotta a segítségét a két csapat 8:3-as magyar győzelemmel végződő csoportmeccse után a sérült Puskás gyógykezeléséhez – Werner Liebrich sportszerültlenségéért cserébe akartak talán törleszteni valamit –, amit a mieink természetesen kommunista öntudattal (vagy csak kötelező bizalmatlanságból) visszautasítottak, de már ez az abszurd helyzet is önmagában jelzi, hogy mekkora különbség volt felkészültségben, felszereltségben a két orvosi stáb között.

Teljesítményfokozók – talán éppen egy háborús recept alapján – pedig va-

lószerűleg léteztek, szokatlanul sok német játékos kapott gyanúsán egyszerre hasonló májbetegséget a döntő utáni hónapokban, amikor a csapat teljesítménye jelentősen vissza is esett (a mieink a következő 18 meccsükből egyet sem veszítettek el, a németek 12-t!). Szerintük csak vitamininjekciókról volt szó, de be kell vallanunk, nálunk még ilyesmi sem volt akkoriban, vagyis a vádaskodásunk ebben az esetben is csak ránk hullik vissza, a magyar stáb felkészületlenségét bizonyítja.

ROSSZ DÖNTÉSEK

Sebes Gusztáv is listázta a magyar csapatot hátráltató körülményeket önéletrajzi (de nyilvánvalóan nem közvetlenül általa írt) könyvében, az *Örömök és csalódásokban*, de mindannyiszor a balszerencsét okolta vagy valaki más – a magyar szakvezetés és technikai stáb felelősségét nemigen állapította meg sehol. A csapat-összeállításnál sem, amellyel kapcsolatban a mai napig sokan a szemére vetik, hogy a jobbszélső Sándor Károlyt nem nevezte a vb-re, s hiába volt kint a csapattal Svájcban,

hogy a csatársor átlagához képest szerényebb képességű Tóth Mihályt a kezdőcsapatba tette, hogy a balszélső Czibor Zoltán szokatlan módon jobbszélsőként kezdett a meccsen, s hogy Puskás nem teljesen egészségesen tért vissza a kezdőcsapatba.

Nos, ezek is érdekes kérdések, s a kapitány jobbára válaszolt is rájuk visszaemlékezéseiben, arra a következtetésre jutva, hogy megfelelően döntött minden esetben. A legfontosabb kérdést, hogy miért nem a csapat standard jobbszélsője, a vb gólkirályának, Kocsis Sándornak addig is nagyszerű gólpasszokat adó, vele különleges harmóniában játszó Budai II László kezdett, elintézi annyival, hogy Budai „rossz formában volt” volt, ami egyszerűen nem igaz.

Az pedig példátlanul rossz, végzetes pszichológiai és pedagógiai következményekkel járó, utólag szinte megmagyarázhatatlan döntés volt, hogy Sándor úgy lehetett ott a kerettel a vb-n, hogy tudvalévő volt, nevezés hiányában egy percet sem játszhat. Mert azt ugye nem fogadjuk el magyarázatnak, amit Czibor Zoltán mondott nekem alig leplezett megvetéssel a hangjában: *„Szó sem volt arról, hogy a Csikar játszani fog, csak azért vittük magunkkal, hogy az ulticsapathoz meglegyen a negyedik ember”* (mármint Puskás, Kocsis és Czibor mellé...).

A SZÁLLÁSHELY

De még messze nincs vége a rossz vezetői döntéseknek a magyar válogatott háza táján. Nos, igen, a házunk tája, vagyis a válogatott szálláshelye. Sokféle szempont érvényesülhetett a solothurni főtéren álló szálloda kiválasztásakor, de megint csak nem a szakmai szempontok lehettek túlsúlyban. A magyar csapat szállása valóságos átjáróház volt, boldog-boldogtalan bejárt és próbált a sztárok közelébe kerülni, Puskás sérülésekor például még egy helyi paraszt, egy csontkovács is bejelentkezett, hogy személyesen ígérjen azonnali gyógyulást a világ legjobb játékosának, amennyiben az igénybe veszi a szolgáltatásait.

De ennél is nagyobb volt a baj, amikor elkövetkezett a döntő előestéje, és ahogyan az már évtizedek óta szokás volt, felsorakoztak a téren a környék fűvósenekarai, amelyek mindig július első szombatján szoktak összejönni, hogy megtartsák vidám, de hangos fesztiváljukat Solothurn főtéren. Tekinthetjük ezt is a balsors jelének, de ha hoz-

zátesszük, hogy Herberger parancsára a nyugatnémet csapatmenedzser egy holland szurkolók által már korábban lefoglalt szállodát vásárolt ki teljes egészében a német válogatott számára az erdő közepén, teljes nyugalomban, akkor láthatjuk, megint nem balszerencsés, hanem balfék döntésről van szó.

És nemcsak a döntő előtti éjszaka nem tudtak aludni a magyar játékosok, hanem három nappal korábban, a hatalmas erőpróbát jelentő, sikerrel megvívott, Uruguay elleni elődöntő után sem. Mégis ki számított volna a mieink stábjában arra, hogy esetleg hosszabbítás is lehet a mérkőzésen? Pedig a hosszabbításban döntötte el Kocsis két fejes gólja a meccset (Juan Alberto Schiaffino két kapufája után). Sokan ezt a találkozót tartják minden idők legnagyobb világ bajnoki összecsapásának, a címvédőnek a trónkövetelő általi látványos letaszítását a trónról, ám akár így van, akár nem, az tény, hogy elment az utolsó vonat a lausanne-i pályaudvarról, mire a mieink végeztek a zuhanyzással (a vonat amúgy ma is óránként jár, és alig másfél óra az út Solothurnig). Pánikszerű kapkodás kezdődött, aminek a végén, különleges engedéllyel az ész- és pártszerűtlenül sok svájci frank felhasználására vonatkozóan, taxikkal jutottak haza a világ bajnoki cím magyar várományosai. Már pirkadt, amikor ágyba kerültek egy el-

képesztő mérkőzés után (manapság a meccsek utáni regeneráció a szakmai és orvosi munka egyik legfontosabb része a profi futballcsapatoknál).

FELESÉGEK

S ha már regeneráció... Nos, megint csak a fura és át nem gondolt vezetői döntések okozták a legnagyobb zavart a csapat – a korábban felsorolt anomáliák ellenére is a megszokott medréből nehezen kilendíthető – életében. A jó szándékot nem vitatott, de minden a feje tetejére állt azzal, hogy a nagy döntő előtt megjelentek Svájcban a feleségek. Akiket korábban soha, egyetlen meccsre sem engedett ki az országból a kommunista diktatúra.

Az engedmény annak volt köszönhető, hogy a csapatot Budapesten búcsúztató banketten, a vb előtt Puskás Ferencné – ezt tőle tudom – a többiek unszolására összeszedte a bátorságát, és felszólalt a vezető elvtársak (köztük Farkas Mihály honvédelmi miniszter) jelenlétében, hogy elmondja, végre a feleségek is szeretnének ott lenni az Aranycsapat sikereinek helyszínén, hiszen még egyszer sem utazhattak el a válogatottal (persze a nyugati világ vonzó fényei, áruházai s a nyugati világ akkori elképzelhetetlen luxusának minden velejárója is csábította a hölgyeket).

A bátor felszólalás eredménye az lett, hogy a nejek ígéretet kaptak: ha a

csapat bejut a döntőbe, utazhatnak ők is Svájcba. Bár ne tették volna! Akihez megérkezett a felesége a döntő előtt, az értelemszerűen a megszokottól mindenben különböző módon készült a meccsre, akihez pedig nem (mert bártnőket, menyasszonyokat nem utaztatott a sporthivatal), azt éppen ezért zökkentette ki a furcsa jelenség.

Mindehhez kapcsolódott a mára szerteágazó legendáriummá terebélyesedett pletyka, hogy egyes játékosok a szálloda hölgy alkalmazottaival töltötték a döntő előtti éjszakát, amely pletykát részben éppen Czibor Zoltán táplálta egyik, Zakariás Józsefet hírbéhozó nyilatkozatával, de a másik gyanúba kevert játékos, Kocsis Sándor sem cáfolta, amikor Kő András újságíró a hetvenes években megkérdezte tőle, hogy növel töltötte-e az idejét a finálé előtti éjszakán. Kocsis válasza ez volt: „Ha minden játékos így tett volna, annak a csapatnak akkor is meg kellett volna nyernie a világ bajnokságot.”

ELVESZTETT JÓZANSÁG

Nos, igen, egy-egy hiba, egy-egy szakmai tévedés még simán belefért volna, de ennyi szerencsétlenkedés és hozzá nem értés a valóban, törvénytörően

→
Puskás (jobbra) feleségével és Bozsikkal Bernben
→

bekövetkező balszerencse (eső, játékevezetői tévedések) mellett már nem fért bele. Hiába volt korábban szobaelenőrzés és nagy szigor minden este az egyre növekvő önbizalmú játékosok szállásán, éppen a döntő előtt borult föl teljesen a rend, nem kis részben a feleségek már említett megérkezése miatt és azért is, mert az igazán veszélyesnek tartott ellenfelek, a brazilok és az uruguayiak legyőzése után már mindenki csak a nagy győzelemre készült. A győzelmi bankettre, a prémiumra, az imperialisták felett aratandó végső és főlényes győzelem megünneplésére. A csapat körül egyre több volt a karrierrista konjunktúralovag, a politikai alapon utazó kísérő, és egyre kevesebb a józan, tapasztalt szakember.

Önmagában felfoghatatlan, hogy például maga az MLSZ elnöke, az angolul kiválóan beszélő s egyébként megbízható (kisgazdából lett) kommunistának is számító Barcs Sándor valamilyen politikai okból (vacsorázni vitte Budapesten a BBC tudósítóját) egyszerűen nem lehetett ott a vb-n, letiltották a kiutazók listájáról. Jelentkező bizonyára akadt helyette más, feltehetően nyelvtudás nélkül, pedig nem ártott volna például, ha Barcs kommunikál a később sokszor elátkozott brit játékevezetőkkel és főnökeikkel, hogy szimpátiát keltsen bennük.

A megfelelő háttéremberek hiányára bizonyíték az is, hogy a magyar csapat alig tudott bejutni a döntőre. Késve, a szurkolókkal együtt érkezett meg a mieink busza a Wankdorf Stadionba, és a biztonságiaknak bizonygatni kellett, hogy a tömegben magukat átpréselő fiatal emberek a döntő egyik résztvevőjének, a világhírű magyar csapatnak a játékosai, hogy Puskásékat egyáltalán beengedjék a meccsre, a magyar sport történetének legfontosabb, egyben legszomorúbb 90 percére. A többi pedig történelem. Történelem, amely megváltoztatta a futballt és talán nem csak a futballt.

MEGTORLÁS

Nálunk a párton belül felülkerekedtek a futballörületet már addig is gyanakodva figyelő kommunisták a magát mindaddig legyőzhetetlen hadvezérnek képzelő Farkas Mihállyal szemben, az előző évben félkészben átadott Népstadion építését nem fejezték be többé, politikai bizottsági döntés születt a pártban a futballisták kiváltságainak megszüntetéséről, a sztáralőrök viszsaszorításáról, a szerény, szocialista

JEGYZŐKÖNYV

NSZK-Magyarország 3:2

1954. július 4., világbajnoki döntő
Bern, Wankdorf Stadion,

65 000 néző

Játékevezető: Ling William (Anglia)

Német Szövetségi Köztársaság: Toni Turek – Josef Posipal, Werner Liebrich, Werner Kohlmeyer, Horst Eckel, Karl Mai, Helmut Rahn, Max Morlock, Ottmar Walter, Fritz Walter, Hans Schäfer
Szövetségi kapitány: Sepp Herberger

Magyarország: Grosics Gyula – Buzánszky Jenő, Lóránt Gyula, Lantos Mihály – Bozsik József, Zakariás József – Tóth Mihály, Kocsis Sándor, Hidegkuti Nándor, Puskás Ferenc, Czibor Zoltán

Szövetségi kapitány: Sebes Gusztáv

Góllövők: Puskás Ferenc (7'), Czibor Zoltán (9'), Max Morlock (11'), Helmut Rahn (19' és 84')

sportemberek nevelésének szükségességéről. Csempészésre hivatkozva letartóztatták Grosics Gyulát, kocsmairandalizás miatt Czibor Zoltánt, s nekiláttak a futballrajongást és a foci állam általi támogatását kifigurázó *Cso-dacsatár* című film elkészítésének.

PUSKÁS LÁTÓSZÖGE

Igen érdekes természetesen, hogy miként élte meg a világbajnokságot Puskás Ferenc, a magyar csapat kapitánya, akit annak ellenére a vb legjobb játékosaként nevezett meg a FIFA hivatalos szakmai jelentése, hogy a második csoportmeccsen megsérült és teljes egészében ki kellett hagynia a magyarok két világraszóló győzelmével végződő negyed- és elődöntőt Brazília (4:2) és Uruguay (4:2) ellen. Sokan ráadásul azzal vádolták Puskást, hogy sérülten vállalta a játékot a döntőben, csak azért, hogy csapatkapitányként aztán ő vehesse át a Rimet-kupát.

Nos, először is létezik-e szövetségi kapitány, aki kihagyja a csapatából Puskást, amikor ő maga és az orvosok is azt mondják, hogy a lába játékra alkalmas?

Másodszor, minden szurkoló aláírná annak a sérült játékosnak a szerepeltetését, aki aztán lő egy gólt, előkészít egy másikat, és a végén megint betalál – igaz, ezt a gólt a játékevezetők érvénytelenítették les miatt, bár aligha állt lesen Öcsi. Amikor később gyakran megkérdezték Puskástól, hogy miért vesztetünk, sokszor elütötte a kérdést egy elegáns tréfával: azért, mert a németek három gólt lőttek, mi meg csak kettőt... Illetve csak annyit adott meg a játékevezető, tette még hozzá néha pikírtan.

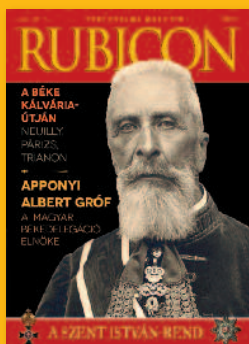
Nagyobb lélegzetű, komolyabb interjúkban azonban többször is beszélt arról, hogy a játékosok, őt magát is beleértve, csak önmagukat okolhatják a vereségért, hiszen az előzmények és a gyors, 2:0-s vezetés után végképp elbiztá magukat, azt hitték, zsebben a meccs, elkezdtek szórakozni, könnyelműsködni, ami bizony végzetesnek bizonyult a rendkívül szervezett, erős és becsúgyó nyugatnémetekkel szemben.

Puskás okolhatta volna az őt harcképtelenné tevő Werner Liebrichet is a nyilván a végeredményre is kiható tetteért, de sok évvel később egy televíziós show-műsorban nyilvánosan is megbocsátott neki, átölelte, és kijelentette, nem hiszi, hogy szándékosan okozott sérülést a német. Sokáig Puskásnak tulajdonítottak viszont egy olyan nyilatkozatot, amely szerint ő doppingolással vádolta volna a németeket, ám ő tagadta, hogy ilyet mondott, s ezt a félreértést is tisztázta Sepp Herberger kapitánnyal. Pedig olyan hírek is napvilágot láttak, hogy 1959-ben Puskás azért nem játszott a Real Madrid színeiben a stuttgarti BEK-döntőn (Real–Stade de Reims 2:0), mert nyilatkozataért „kitiltották” Németországból, vagy az edző féltette a német szurkolók haragjától. Valójában pikkelt rá az argentin edző, akit aztán Santiago Bernabéu elnök, nem kis részben Puskás mellőzéséért, el is küldött a döntő után.

Puskásnak azonban megadatott egyfajta reváns a németek ellen elveszített vb-döntőért, amikor a futballtörténelem legkülönlegesebb kupadöntőjén, 1960-ban Glasgow-ban 135 ezer néző előtt tagja lehetett a Real zsinórban ötödször Európa-kupa-győztes csapatának, mi több, máig megdönthetetlen rekordként négy gólt szerzett a fináléban a német Eintracht Frankfurt ellen. Ahogyan korábban a 6:3-at világszerte, úgy néhány német és angol nyelvű szövegben ezt a találkozót nevezték el az „évszázad mérkőzésének”. ♦

2016/10-11.

2014/6.

2017/7-8.

2012/9-10.

2015/10.

Sikerszámaink!

2016/10-11.

2016/9.

2013/8.

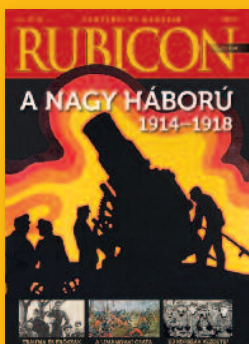
2017/9.

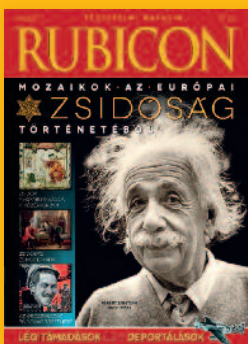
2016/7.

2014/1.

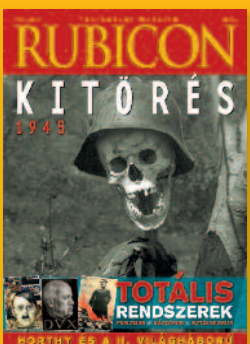
2015/1.

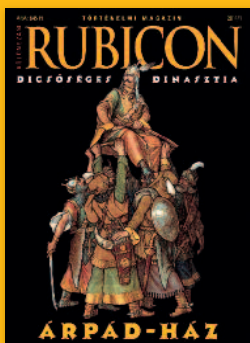
2013/4.

2016/3.

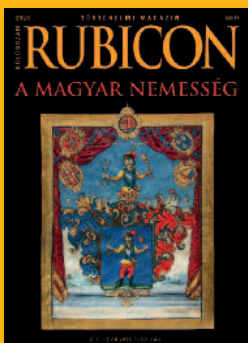
2012/3.

2011/1. különszám

2011/3. különszám

2012/2. különszám

2017/1. különszám

2012/1. különszám

FTC SPORTTELEPE

ÜLLŐI-ÚT 129.

Május 1-én (áldozó-csütörtök)
délután 3 és 5 órákor

2 BAJNOKI FOOTBALL-MATCH

BTC-TTC
és
FTC-MAC
között.

Rendes helyárak.

1913 május 4-én vasárnap
NEMZETKÖZI FOOTBALL-MÉRKÖZÉS

SUNDERLAND vs **Blackburn Rovers**

Anglia bajnoksapata, az I. oszt. professzionista-liga győztese és a
Anglia 1911-12. évi bajnoksapata és a

FERENCVÁROSI TORNA CLUB

Magyarország bajnoksapata között.

Helyárak
az angol mérkőzésekre

	Üllői úti	Karona
Tribün-páholy . . .	5.-	6.-
Körző-páholy . . .	4.-	5.-
Számosított ülőhely . . .	4.-	5.-
Körző-ülőhely . . .	3-50	4.-
Sportjegy . . .	1.50	2.-
Kis tribün . . .	-80	1.-

Jegyek a szokott elővételi helyeken kaphatók.

Pünkösdvasárnap

Rumbold Gy. 1913

RUBICON MEGRENDELÉS:

www.rubicon.hu